

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/19/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8821200367
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2022:8821200367.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: P. E., G.. XX. XX. XXXX, E. K. R.Č. XX/X, XXX XX A., zastúpený JUDr. Martinou Fabianovou, advokátkou so sídlom Hencovská 2043, 093 02 Hencovce, IČO: 47 100 885, proti žalovanému: Orange Slovensko, a. s., Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, zastúpený Bobák, Bollová a spol., s.r.o., so sídlom Dr. Vladimíra Clementisa 10, 821 02 Bratislava 2, IČO: 35 855 673, o primerané finančné zadostučinenie v sume 517,23 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie v sume 517,23 eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobcovi priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 5.2.2021 domáhal proti žalovanému zaplata sumy 517,23 eur spolu s trovami konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že v konaní vedenom na v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 2Cb/9/2013, v ktorom žalovaný žiadal od žalobkyne zaplatiť sumu 666,72 eur, bolo dňa 29.04.2015 rozhodnuté, že I. Zrušuje platobný rozkaz Okresného súdu Svidník č. k. 2Cb/9/2013-63 zo dňa 12.06.2013. II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 148,77 eur s 9% úrokom z omeškania ročne od 20.05.2011 do zaplata do troch dní od právoplatnosti rozsudku. III. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 05.02.2018. Súd žalobu žalovaného v sume 517,23 eur zamietol z dôvodu, že zo strany žalovaného došlo k porušeniu ustanovení zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože si žalovaný uplatňoval nároky z neprijateľných zmluvných podmienok, ako aj nároky v rozpore so zákonom. Žalobca poukázal na ust. §3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Vo vzťahu k citovanému ustanoveniu zákona č. 250/2007 Z.z., či už v pôvodnom alebo terajšom znení, súd uviedol, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadostučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň uviedol, že novšie znenie Zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadostučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené Zákom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitným predpisom, bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Súd mal zato, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadostučinenia treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybné

ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Tretím záverom procesného súdu v prejedávanej veci bolo to, že výška nemajetkovej ujmy v prípadoch podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa môže zodpovedať výške finančnej ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila. Ak má mať primerané finančné zadosťučinenie dostatočne satisfakčný účinok pre spotrebiteľa a zároveň výchovný a odstrašujúci účinok pre dodávateľa, možno prijať argumentáciu, že primerané finančné zadosťučinenie sa môže rovnať majetkovej ujme, ktorá spotrebiteľovi hrozila alebo mu, ako je to v prejedávanej veci do skutočného vydania bezdôvodného obohatenia dodávateľom, bola aj spôsobená. Spôsobom vyššie uvedeným určenú výšku peňažného zadosťučinenia súd považoval za primeranú a dodávateľ má jednoduchú možnosť jej plateniu, prípadne aj iným zodpovednostným následkom sa v iných úverových prípadoch vyhnúť, a to tým, že bude podnikat' v rámci pravidiel stanovených právnymi predpismi SR. (Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 02.05.2017, sp. zn.: 11Co/56/2016). V prejednávanej veci je predmetom konania nárok opierajúci sa ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Práve inštitút relatívnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie účinné, primerané a odradzujúce. (rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn.: 13Co/80/2016, zo dňa 20. 03. 2018). Účelom a zmyslom ustanovenia §3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa je odškodniť spotrebiteľa za diskomfort, ktorý nastal z dôvodu, že spotrebiteľ sa rozhodol uplatniť ochranu proti porušeniu práv a povinností zo strany dodávateľa na súde a v tomto konaní bol úspešný. Nepostačuje však, že dodávateľ porušil svoje povinnosti (čo v danom prípade prvostupňový a odvolací súd konštatovali). Z hypotézy citovanej právnej normy jednoznačne vyplýva, že spotrebiteľ musí byť pri uplatnení tohto práva úspešný. Iba za tohto predpokladu mu vznikne právo na priznanie finančného zadosťučinenia. Žalobca poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove, č.k. 3Co/53/2016-59 zo dňa 04.10.2016, podľa ktorého odradzujúco môže pôsobiť len hrozba straty prevyšujúca nad 50% sumy, o ktorú chcel veriteľ spotrebiteľa protiprávne pripraviť, aby veriteľ niesol riziko straty, keďže sa chcel bezdôvodne obohatiť. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, nevyplývajú z neho žiadne kritériá v zmysle stanovenia toho čo zadosťučinenie predstavuje, zrejme je len to, že základ tohto nároku je daný úspechom spotrebiteľa pri uplatnení porušeného práva. Porušenie práva, ak sa ho spotrebiteľ v konaní pred súdom s úspechom domôže rozhodnutím súdu je právnou skutočnosťou, s následkom vzniku nároku na zadosťučinenie. Zákonodarca ako predpoklad práva na finančné zadosťučinenie zvolil úspech spotrebiteľa v konaní, v ktorom uplatnil, v zmysle úkonu, ktorým vymedzil subjekty, predmet a obsah konania pred súdom, porušenie práva. Procesným úkonom v súlade s uvedeným by mala byť buď samostatná žaloba spotrebiteľa podaná súdu, alebo vzájomná žaloba v konaní, v ktorom je žalovaným, vrátane účinného využitia procesnej obrany. Z dikcie predmetného ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa vyplýva, že na úspešné uplatnenie tohto práva spotrebiteľa je potrebné splniť jednak podmienku úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa ako aj inými osobitnými predpismi, v tomto prípade ide o zákon o spotrebiteľských úveroch, aj Občiansky zákonník, ale aj to, či tu odôvodnene vznikol nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia s ohľadom na individuálnu povahu sporu (Bod 10 rozsudku Okresného súdu Košice - okolie, sp. zn. 10Csp/17/2019 zo 16. 4. 2019) (Vojčík, P., Jusková, M.: Uplatňovanie nárokov zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere., Bulletin slovenskej advokácie 2020, č.9, s. 19). Žalobca žiada priznať mu primerané finančné zadosťučinenie vo výške, ktorá by neoprávnenne zostala veriteľovi, ak by sa spotrebiteľ porušenia svojich práv nedomáhal súdnou a to vo výške 517,23 eur.

2. Žalovaný žiadal žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť a žalovanému priznať náhradu trov konania. Poukázal na to, že žalobca zmluvy neuzatváral ako spotrebiteľ, ale bol subjektom podnikateľským. Poukázal tiež na skutočnosť, že uplatnený nárok na priznanie finančného

zadosťučinenia je v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko ochranu žiada ten, kto porušoval zmluvné záväzky.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s vyjadrením žalovaného k žalobe z 18.3.2021 spolu s prílohou, a to rozsudkom Krajského súdu Prešov sp.zn. 20Co 118/2011 z 19.4.2012, spisom Okresného súdu Svidník sp.zn. 2Cb/9/2013 a z predmetného spisu rozsudkom Okresného súdu Svidník sp.zn. 2Cb/9/2013-156 zo dňa 29.4.2015 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č.k. 2Cb/9/2013-184 z 14.4.2016, rozsudkom Krajského súdu v Prešove, č.k. 5Cob/40/2016-205 zo dňa 7.1.2017, prednesmi právnych zástupcov strán sporu a zistil nasledovný skutkový stav:

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení z 18.3.2021 uviedol, že považuje nárok žalobcu na zaplatenie sumy 517,23 eur titulom primeraného finančného zadosťučinenia za nedôvodný. Žalobca odôvodňuje uplatnený nárok na primerané finančné zadosťučinenie tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 2Cb/9/2013 súd žalobu žalovaného v sume 517,23 eur zamietol. V konaní vedenom na OS Svidník pod sp. zn. 2Cb/9/2013 bol žalobca v postavení žalovaného, neuplatňoval si právo, ale bránil sa voči uplatnenému nároku, ktorý si žalovaný v postavení žalobcu uplatňoval voči podnikateľskému subjektu, spor bol vedený v obchodnej agende Cb, nie v občianskoprávnej agende. Podľa názoru žalovaného nedošlo k naplneniu zákonného predpokladu pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, pretože žalobca si pred podaním tejto žaloby žiaden nárok voči žalovanému žalobou neuplatňoval, zmluvy so žalovaným uzatváral žalobca ako podnikateľ, nie ako spotrebiteľ a žalovaný sa domáhal zaplatenia dlžnej sumy voči podnikateľovi, nie voči spotrebiteľovi. Samotná skutočnosť, že v inom konaní bol žalovaný na základe právneho posúdenia súdu čiastočne neúspešný, nie je naplnením zákonného predpokladu pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. V súvislosti s uplatnenou výškou primeraného finančného zadosťučinenia žalobca poukazuje na ujmu, ktorá mu hrozila a tú stotožňuje so sumou, ktorá žalovanému nebola v konaní vedenom na OS Svidník pod sp. zn. 2Cb/9/2013 priznaná. Žalovaný má za to, že žalobcovi ujma v rozsahu 517,23 eur nemohla vzniknúť. Žalobca uzavrel so žalovaným zmluvy ako fyzická osoba podnikateľ, nie ako spotrebiteľ. Na základe uzavretých dodatkov k zmluvám nadobudol žalobca od žalovaného telekomunikačné zariadenia za výhodné ceny, zaviazal sa plniť si svoje zmluvné povinnosti, ale následne zmluvné povinnosti porušoval. Ak by si žalobca riadne plnil svoje zmluvné povinnosti, ktoré mu zo zmlúv so žalovaným vznikli, žalovaný by sa nebol domáhal nároku voči nemu súdnou cestou. Žalobca využil pri vzniku zmluvných vzťahov poskytnuté výhody a následne svoje zmluvné povinnosti porušoval, pretože za poskytnuté služby neuhradil ceny a ponechal si telekomunikačné zariadenia, ktorých reálna hodnota bola omnoho vyššia ako cena, ktorú zaplatil žalobca. Nárok žalobcu na priznanie finančného zadosťučinenia je nárok uplatnený v rozpore z dobrými mravmi (ochranu žiada ten, kto porušoval zmluvné záväzky). Bolo by v rozpore so spravodlivosťou, ak by žalobca v súvislosti s porušovaním svojich zmluvných povinností získal finančné prostriedky od žalovaného, ktorý si v zmluvných vzťahoch svoje zmluvné záväzky riadne plnil. Je nesporné, že žalobca porušoval zmluvné povinnosti, ktoré mu vyplývali zo zmlúv uzavretých so žalovaným tým, že nezaplatil ceny za poskytnuté telekomunikačné služby riadne a včas v lehotách splatnosti faktúr, ani na základe predžalobnej výzvy, a že žalobca chce z porušovania zmluvných povinností ešte aj finančne profitovať. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu. Poukázal tiež na názor vyslovený v rozsudku KS Prešov zo dňa 19.4.2012 sp. zn. 20Co/118/2011, v ktorom odvolací súd uviedol, že ak z výpisu zo živnostenského registra je zrejme, že žalovaná bola v rozhodnom období podpisovania zmlúv o pripojení držiteľkou živnostenského oprávnenia, za toho stavu s poukazom na to, že faktúry a výdavky z právneho vzťahu vzniknutého medzi žalobcom a žalovanou si dávala žalovaná do svojho účtovníctva, je nepochybné, že žalovaná neuzatvorila zmluvu ako spotrebiteľ, jej postavenie v právnom vzťahu ako spotrebiteľky nie je dané a aplikácia ustanovení o ochrane spotrebiteľa nie je namieste.

5. Žalobca prostredníctvom svojej právnej zástupkyne na pojednávaní uviedol, že uvedený právny vzťah založený zmluvami o pripojení v pôvodnom konaní na Okresnom súde vo Svidníku, vedenom pod sp.zn. 2Cb/9/2013 bol spotrebiteľský vzťah, tak ako to odôvodnil nielen okresný súd ale potvrdil to aj krajský súd svojim rozhodnutím v konaní 5Cob/40/2016, samotné označenie, či ide o „C“ agendu alebo obchodnoprávnu agendu nemá nejaký význam na zhodnotenie právneho vzťahu a to dodávateľa a spotrebiteľa. Čo sa týka samotnej výšky, ktorú si uplatňuje žalobca v tomto konaní v sume 517,23 eur, táto je vypočítaná ako rozdiel sumy, ktorá bola priznaná žalovanému, v pôvodnom konaní, v postavení žalobcu na Okresnom súde vo Svidníku v súlade s judikatúrou súdov. Žalobcovi bol priznaný len nárok, ktorý bol v súlade so zákonom, boli mu zamietnuté nároky vo výškach zmluvných pokút a poplatkov,

ktoré boli v rozpore s Občianskym zákonníkom, preto tento nárok nie je v rozpore s dobrými mravmi. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 2.5.2017 sp.zn. 11Co/56/2016, v ktorom je uvedené, že výška nemajetkovej ujmy v prípadoch podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa môže zodpovedať výške finančnej ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila, ak má mať primerané finančné zadosťučinenie dostatočne satisfakčný účinok pre spotrebiteľa a zároveň výchovný a odstrašujúci účinok pre dodávateľa, možno prijať argumentáciu, že primerané finančné zadosťučinenie sa môže rovnať majetkovej ujme, ktorá spotrebiteľovi hrozila alebo mu, ako je to v prejednávanej veci do skutočného vydania bezdôvodného obohatenia dodávateľa bola aj spôsobená.

6. Žalovaný prostredníctvom svojej právnej zástupkyne na pojednávaní uviedol, že navrhuje žalobu ako nedôvodnú zamietnuť, v danom prípade žalobca nepreukázal základ uplatneného nároku ani uplatnenú výšku primeraného finančného zadosťučinenia, ktorú žalovaný považuje, vzhľadom na všetky okolnosti tohto prípadu, za neprimeranú.

7. Rozsudkom Okresného súdu Svidník sp.zn. 2Cb/9/2013-156 zo dňa 29.4.2015 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č.k. 2Cb/9/2013-184 z 14.4.2016, v konaní medzi žalobcom Orange Slovensko, a.s. a žalovaným P. E., nar. XX.X.XXXX o zaplatenie 666,72 eur s príslušenstvom, súd zrušil platobný rozkaz Okresného súdu Svidník č.k. 2Cb/9/2013-63 zo dňa 12.6.2013, zároveň rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 148,77 eur s 9% úrokom z omeškania ročne od 20.5.2011 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalobca bol povinný zaplatiť trovy vedľajšiemu účastníkovi ako aj žalovanému, predmetný rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove, č.k. 5Cob/40/2016-205 zo dňa 7.1.2017, pričom v uvedenej časti prvoinštančný rozsudok ako aj odvolací nadobudli právoplatnosť 5.2.2018. Dopĺňacím rozsudkom súd doplnil výrokovú časť rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 29.4.2015 č.k. 2Cb/9/2013 o výroky, že zmluvné podmienky obsiahnuté v dodatkoch o pripojení tak, ako sú presne uvedené v dopĺňacom rozsudku, sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobca so žalovaným uzatvoril zmluvy č. A 0363358 dňa 28.1.2011, č. A 4090585 dňa 28.1.2011, č. A 5115846 dňa 19.7.2010 a č. A 5489209 dňa 1.2.2011. V zmysle predmetných zmlúv žalobca vypožičal žalovanému SIM karty, ktoré umožnili žalovanému využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. SIM - kartám boli priradené účastnícke telefónne Č. XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX Q. XXXXXXXXXXXX. Žalobca pri uzavretí dodatku k zmluve č. A 0363358 odpredal žalovanému mobilný telefón zn. Nokia 7230 za kúpnu cenu 1,- eur, pri uzavretí dodatku k zmluve č. A 4090585 odpredal žalovanému mobilný telefón zn. Sony Ericsson Zyló za kúpnu cenu 17,10 eur, pri uzavretí dodatku k zmluve č. A 5115846 odpredal žalovanému mobilný telefón zn. Huawei E1550 USB modem za kúpnu cenu 1,- eur a pri uzavretí dodatku k zmluve č. A 5489209 odpredal žalovanému mobilný telefón zn. Nokia 1616 za kúpnu cenu 0,98 eur. Žalovaný riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb za obdobie od 28.1.2011 do 16.3.2011 v sume 121,66 eur (fa. č. 8791539881 v sume 13,78 eur fa. č. 2103103974 v sume 17,06 eur, fa. č. 2103164849 v sume 22,43 eur, fa. č. 2103164705 v sume 58,- eur, fa. č. 2106665975 v sume 7,36 eur a fa. č. 2103204540 v sume 3,03 eur) Ďalej nezaplatil cenu za predané telefóny v sume 18,11 eur (fa. č. 9006684520 v sume 17,10 eur za telefón Sony Ericsson Zyló, fa. č. 9006684101 v sume 1,- eur za telefón Nokia 7230 a fa. Č. 9006693547 v sume 0,01 eur za telefón Nokia), za aktiváciu SIM-karty 1eur (fa. Č. 210320454, čo vyplýva aj z dodatku k zmluve o pripojení č. A 5489209 zo dňa 1.2.2011 1 č 0917909382) a za vykonanie zmien v systéme Verní 8,- eur (fa. č. 2103164849, čo vyplýva aj z dodatku k zmluve o pripojení č. A 0363358 zo dňa 28.1.2011 telefónne číslo XXXXXXXXXXXX). Celkom teda žalovaný nezaplatil riadne a včas za poskytnuté služby a telefóny sumu 148,77 eur. Z uvedených dôvodov súd čo sa týka zaplatenia istiny v sume 148,77 eur žalobe vyhovel. Súd ďalej konštatoval, že žalobca si predmetnou žalobou uplatnil voči žalovanému aj nárok na zaplatenie poplatku za odpojenie, a to 6 x po 3,98 eur, ktoré boli vyfakturované faktúrou č. 2106666225, 8791539881, 8791539882, 2106692235, 8291885688, 2106721745, poplatok za znovupripojenie, a to 3 x 19,92 eur, ktoré boli účtované faktúrou č. 2103164705, 2103103974, 2103164849 a poplatok za upomienku vo výške 1,33 eur účtované faktúrou 2103084255, a to bez preukázania dôvodnosti ich právneho titulu, ako aj výšky. V danom prípade žalobca súdu nepredložil, resp. neoznačil dôkazy preukazujúce, že žalovaný sa zmluvami o pripojení alebo všeobecnými podmienkami zaviazal v prospech žalobcu v prípade ukončenia zmluvného vzťahu vykonávať úhradu poplatku za prerušenie služby, obmedzenia služby vrátane nepredloženia platnej tarify ku dňu ich uplatnenia preukazujúce ich dôvodnosť čo do základu a výšky, a preto súd žalobu v časti poplatku za prerušenie služby, poplatku za znovupripojenie a poplatku za upomienku oneskorenej platby zamietol. Žalobcovi súd priznal aj nárok na úrok z

omeškania v súlade so zákonom. V prevyšujúcej časti čo sa týka úroku z omeškania nad sumu 9,25 % žalobu zamietol. Súd v súvislosti s nárokom žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty poukázal na čl.6 Smernice rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, § 52 ods. 4, § 53 ods. 1, ods. 4 písm. k, ods. 5 Občianskeho zákonníka a uviedol, že sa stotožnil s názorom vedľajšieho účastníka, že nie všetky úkony, ktoré vykoná fyzická osoba - podnikateľ pri svojej podnikateľskej činnosti sú vylúčené z modelu spotrebiteľskej ochrany. Žalovaný nepodniká s mobilnými telefónmi, a teda vo vzťahu k žalobcovi má status spotrebiteľa. Žalobca ponúka spotrebiteľom svoje služby prostredníctvom štandardných formulárových zmlúv, ktoré sú vopred pripravené, a ktorých obsah a zmluvné podmienky nemôžu spotrebiteľa žiadnym spôsobom ovplyvniť. To sa týka aj ustanovenia o zmluvnej pokute. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa zmluvných strán. V tejto súvislosti poukázal na doplnujúce formálne oznámenie Európskej komisie zo dňa 27.1.2008 č. 2007/2004195, časť ktorého v dôvodoch rozsudku doslovne cituje. Ďalej uviedol, že v zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora je ochrana zavedená Smernicou založená na myšlienke, že spotrebiteľ je vzhľadom na dodávateľa alebo predávajúceho v slabšej pozícii, pokiaľ ide o schopnosť vyjednávať a úroveň jeho znalosti. Obligatórnosť zásahu súdu je opodstatnená, ak spotrebiteľovi súd podľa procesného poriadku (§ 5 O.s.p.) nemôže poskytnúť poučenie o hmotnom práve. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Roccio Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol. spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmé obligatórnosť zásahu súdu proti nekalej podmienke. Cieľ čl. 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. Účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc hodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh. Súd nevidel riešenie len v čiastočnej neplatnosti zmluvnej pokuty, a je aj problematické nastaviť výšku zmluvnej pokuty, aby plnila význam pre dodávateľa a nepoškodzovala spotrebiteľa. Len čiastočné zneplatnenie zmluvnej pokuty by navyše nieslo riziko, že žalobcu by neodradilo takéto opatrenie, pretože v prípade súdnej kontroly by bola len sporadicky zmluvná pokuta zmoderovaná, ale predsa len by zostala a neprimerane by regulovala vzťah neurčitého počtu spotrebiteľov. Aj tento význam má oprávnenie súdu podľa § 153 ods. 3, 4 O.s.p., ktoré umožňuje súdu aj bez návrhu rozhodnúť o neplatnosti zmluvnej podmienky v štandardnej formulárovej zmluve. Opatrenia proti nečestným klauzulám musia byť efektívne a odradzujúce (čl. 7 ods. 1 Smernice). Z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť, preto súd žalobu o plnenie zo zmluvných pokút zamietol.

8. Krajský súd v Prešove v potvrdzujúcom rozsudku č.k. 5Cob/40/2016-205 zo dňa 7.1.2017 uviedol, že v prejednávanej veci je potrebné konštatovať, že právny vzťah účastníkov konania, založený zmluvami zo dňa 11.1.2002, 11.12.2008, 19.7.2010 a 1.2.2011, má spotrebiteľský charakter. V zmluve o úvere zo dňa 11.1.2002 je žalovaný označený ako fyzická osoba - nepodnikateľ. V ďalších troch zmluvách je síce uvedené, že zmluvy uzatvoril žalovaný ako fyzická osoba - podnikateľ, v týchto zmluvách sú uvedené tak rodné čísla, ako aj IČO, avšak z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplývalo, že žalovaný tieto zmluvy uzatvoril pre jeho osobnú potrebu a pre potreby príslušníkov jeho rodiny, neuzatváral ich na účely výkonu podnikateľskej činnosti, ale na súkromné účely - na zabezpečenie jeho osobných potrieb resp. potrieb rodinných príslušníkov. Bezpečným preukázaním tejto skutočnosti pritom nemôže byť len označenie žalovaného IČO -m, dokonca ani všeobecný údaj o uzavretí zmluvy s fyzickou osobou - podnikateľom, ktorý neposkytuje odpoveď na otázku, aké je zamestnanie, povolanie užívateľa a aký konkrétny súvis s takýmto zamestnaním, povolaním, či predmetom činnosti užívateľa vôbec uzavretie príslušnej zmluvy malo. V uvedenom zmysle žalobca svoju dôkaznú povinnosť nesplnil, preto súd prvej inštancie správne ustálil, že uzavretím vyššie označených zmlúv vznikol medzi žalobcom a žalovaným vznikol spotrebiteľsko - zmluvný vzťah. V súvislosti s dojednaním zmluvných pokút odvolací súd poukázal na to, že zmluvné dojednania o zmluvných pokutách spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Pokiaľ ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoje v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a osobitosť právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľských zmlúv a v neposlednom rade so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinnosti na strane oboch účastníkov zmluvy. V spotrebiteľskej veci už pri samotnom uzatváraní zmluvy by nemal byť príslušný alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ. Táto skutočnosť na prvý pohľad vyznieva v neprospech jedného účastníka zmluvy, pričom treba konštatovať, že žalobca ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v

súvislosti s prípadným nesplnením povinnosti na jeho strane. V tomto smere sa kladie veľký dôraz na dodávateľa, ktorý pripravuje obsah zmluvy a ktorý obsah spotrebiteľ nijako neovplyvňuje, aby bol dôsledný pri dojednaní pri ďalších zmluvných dojednaniach ako je zmluvná pokuta. Predovšetkým tým, aby slabšia strana v spotrebiteľských zmluvách bola dostatočne informovaná o následkoch nesplnenia povinnosti. Odvolací súd konštatoval, že nijako nepopiera význam zmluvnej pokuty a ani jej dojednanie, ale treba mať na vedomí skutočný zmysel a cieľ inštitútu zmluvnej pokuty ako inštitútu súkromného práva pri osobitne chránených spotrebiteľských vzťahoch. Žalobca ponúka žalovanému svoje služby ako spotrebiteľovi prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľ nemôže zmluvné podmienky ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú žiada zaplatiť žalobca od spotrebiteľov v paušálnej výške bez ohľadu na to, o aké zmluvné porušenie pôjde, pričom hrozba pokuty existuje pri akomkoľvek porušení, takže zmluvná pokuta neobchádza ani aspekt neurčitosti. Rovnako odvolací súd je toho názoru, že v danom prípade nemôže ísť o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie o zmluvnej pokute tak, ako v podanom odvolám naznačil žalobca. Totiž dojednanie o zmluvnej pokute nie je možné označiť za individuálne, a to aj s poukazom na čl. 3 ods. 1, 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS. Za tohto stavu sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil s odôvodnením súdu prvej inštancie v tom smere, že zmluvné podmienky obsiahnuté v zmluvách o pripojení resp. ich dodatkoch, o dojednaní zmluvných pokút, sú neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľskej zmluve. Ich preskúmaním nie je možné dospieť k záveru, že boli individuálne dojednané. Dodávateľ, teda žalobca však tvrdí, že malo ísť o individuálnu dohodu medzi účastníkmi, nepreukázal, jeho tvrdenia odvolací súd teda považuje len v rovine účelovej. V konaní pred súdom prvej inštancie bolo jasne preukázané, že žalobca ponúkol svoje služby prostredníctvom štandardnej typovej zmluvy, ktorá bola vopred pripravená, a spotrebiteľ zmluvné podmienky nemohol ovplyvniť (§ 53 ods. 2 Obč. zákonníka). V zmysle § 53 ods. 5 Obč. zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Teda ak je dojednanie o zmluvnej pokute v spotrebiteľskej zmluve neprijateľnou podmienkou, čo nakoniec konštatuje súd prvej inštancie v dopĺňacom rozsudku, správne rozhodol, ak návrh žalobcu ohľadom zmluvnej pokuty s príslušenstvom zamietol. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti o čiastočnom zamietnutí návrhu v spojení s dopĺňacím rozsudkom ako vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p).

9. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia dodatkov k zmluvám o pripojení (ďalej len „Občiansky zákonník“), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

10. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

11. V zmysle § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

12. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

13. Ako vyplýva z § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

14. Podľa § 53 ods. 4, písm. k) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku,

15. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

16. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. (§ 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka).

17. Na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalobca so žalovaným uzatvoril spolu dodatky k zmluvám č. A0363358 dňa 28.1.2011, č. A4090585 dňa 28.1.2011, č.. A5115846 dňa 19.7.2010 a č. A5489209 dňa 1.2.2011. V zmysle predmetných zmlúv žalovaný vypožičal žalobcovi SIM karty, ktoré umožnili žalobcovi využívať telekomunikačné služby poskytované žalovaným. Žalovaný pri uzavretí jednotlivých dodatkov k zmluvám odpredal žalobcovi mobilné telefóny za akciové ceny. Žalobca nezaplatil riadne a včas za poskytnuté služby a telefóny sumu 148,77 eur. Vyššie uvedené skutočnosti boli ustálené v konaní vedenom pod sp.zn. 2Cb/9/2013 pred Okresným súdom Svidník. V predmetnom konaní zároveň súd rozhodol o neprijateľnosti zmluvných podmienok, a to ustanoveniach o zmluvných pokutách obsiahnutých v dodatkoch k zmluvám o pripojení č. A0363358, č. A4090585, č. A5115846 a č. A5489209. Žalovanému súd nepriznal ani nároky žiadané na základe uvedených neprijateľných zmluvných podmienok, pozostávajúce z nárokov na zmluvnú pokutu v sume 429,- eur. Žalovanému súd nepriznal ani nárok na zaplatenie poplatku za odpojenie v sume 27,86 eur (v rozsudku uvedené 6 x po 3,98 eur, avšak z obsahu spisu je zrejmé, že sa jednalo o 7 nepriznaných poplatkov), poplatku za znovupripojenie v sume 59,76 eur (3x19,92 eur) a poplatku za upomienku vo výške 1,33 eur, a to pre nepreukázanie dôvodnosti uvedených nárokov čo do základu a výšky.

18. Vzťah medzi žalobcom a žalovaným bol ako spotrebiteľský vyhodnotený v konaní vedenom pod sp.zn. 2Cb/9/2013 pred Okresným súdom Svidník. V tomto konaní bolo zároveň právoplatne rozhodnuté o neprijateľnosti zmluvných podmienok ako aj nedôvodnosti nárokov uplatnených žalovaným proti žalobcovi, majúcich základ v neprijateľných zmluvných podmienkach respektíve bolo rozhodnuté o nedôvodnosti nárokov z dôvodu ich nepreukázania (nárok na nepriznané poplatky). O týchto skutočnostiach bolo právoplatne rozhodnuté, súd v tomto konaní nie je oprávnený o nich rozhodovať opätovne. Otázka spotrebiteľského charakteru jednotlivých zmlúv uzavretých medzi stranami sporu ako aj otázka neprijateľnosti zmluvných podmienok a nedôvodnosti uplatnených nárokov bola tiež predmetom prieskumu v rámci odvolacieho konania.

19. Zmluvy uzatvorené medzi žalovaným a žalobcom sú tak podľa povahy spotrebiteľskými zmluvami podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka. Zo zmlúv je zrejmé, že veriteľ konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalobca bol spotrebiteľom, keďže zmluvu uzatváral ako fyzická osoba a pri ich uzatvorení nekonal v rámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Pre spotrebiteľské zmluvy je charakteristické, že sa jedná o zmluvy, ktoré sú uzatvárané opakovane s veľkým počtom zákazníkov, pričom návrhy týchto zmlúv sú pripravené na vopred predtlačenej tlačivách a spotrebiteľ nemá možnosť meniť obsah takto navrhnutých zmlúv. Uvedené sa týka aj prejednávanej veci, pretože zmluvy o pripojení resp. dodatky k týmto zmluvám boli vyplnené na vopred pripravenom predtlačenej tlačive žalovaného a s pripraveným znením boli žalobcovi predložené na podpis.

20. Nepochybne zmluvy uzavreté medzi stranami sporu sú teda spotrebiteľskými - typovými zmluvami v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

21. Ako vyplýva z § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

22. V zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy

spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

23. Podľa citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, má spotrebiteľ právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa zodpovedá, avšak iba za predpokladu, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Uvedené právo nie je možné zamieňať s právom na vydanie bezdôvodného obohatenia. Predpokladom pre priznanie nároku je skutočnosť, že v konaní spotrebiteľ uplatnil nárok, ktorý vznikol porušením práv spotrebiteľa, teda práv nie len podľa zákona č. 250/2007 Z.z. ale aj práv podľa piatej hlavy prvej časti Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch a prípade iných predpisov. Uplatnením práva možno rozumieť tak podanie žaloby spotrebiteľom, ale takýmto konaním je aj účinná obrana spotrebiteľa v konaní začatom na podnet dodávateľa.

24. V súvislosti s výkladom samotného pojmu „úspešné uplatnenie práva“ zo strany spotrebiteľa, súd poukazuje na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

25. V danej právnej veci mal súd jednoznačne za preukázané, že v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp.zn. 2Cb/9/2013 si žalobca úspešne uplatnil ako spotrebiteľ svoje právo, keď rozsudkom Okresného súdu Svidník sp.zn. 2Cb/9/2013-156 zo dňa 29.4.2015 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č.k. 2Cb/9/2013-184 z 14.4.2016, bol žaloba podaná žalovaným voči nemu zamietnutá v rozsahu o zaplatenie sumy 517,95 eur, teda v časti prevyšujúcej súdom priznanú sumu 148,77 eur s príslušenstvom a zároveň došlo k určeniu, že zmluvné podmienky obsiahnuté v dodatkoch k zmluvám o pripojení č. A0363358, č. A4090585, č. A5115846 a č. A5489209 tak, ako boli uvedené v dopĺňacom rozsudku, sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami.

26. Žalobcovi jednoznačne vznikla ujma v nemajetkovej sfére, keďže konanie žalovaného bolo spôsobilé prívodiť mu ujmu vo sfére jeho rodinného, súkromného a spoločenského života.

27. Samotné súdne konanie proti žalobcovi, v ktorom si žalovaný uplatňuje nedôvodné nároky z neprijateľných zmluvných podmienok je náramne stresujúcim faktorom, odôvodňujúcim priznanie finančného zadosťučinenia. Súd pri priznaní primeraného finančného zadosťučinenia žalobcovi vychádzal najmä z porušenia práv žalobcu ako spotrebiteľa zo strany žalovaného, intenzity tohto zásahu do práv spotrebiteľa, ďalej z dĺžky trvania závadného stavu, pričom samotné dodatky k zmluvám a pripojení, obsahujúce neprijateľné podmienky, od ktorých žalovaný odvodzoval svoje nedôvodné nároky, boli uzavreté v priebehu rokov 2010 a 2011, pričom konanie o plnenie na základe týchto neprijateľných podmienok zo zmlúv o pripojení bolo právoplatne skončené v roku 2018.

28. Vzhľadom na objektívnu spôsobilosť tohto závadného stavu vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom živote žalobcu, považoval súd právny základ nároku na finančné zadosťučinenie za plne dôvodný a za primerané finančné zadosťučinenie súd považoval žalobcom žiadanú sumu 517,23 eur, na ktorej zaplatenie žalovaného zaviazal. Priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, je určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a zároveň je aj sankciou postihujúcu žalovaného, ktorý ako dodávateľ finančnej služby závadne konal. Spotrebiteľ nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla. Ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa priznáva spotrebiteľovi právo na finančné zadosťučinenie nie v prípade vzniku ujmy spotrebiteľovi, ale už vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla, pričom sa úspešne domáhal ochrany svojich práv.

29. Predpokladom pre priznanie nároku podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. je skutočnosť, že v konaní spotrebiteľ uplatnil nárok, prípadne sa úspešne ubránil nároku, ktorý vznikol porušením práv

spotrebiteľa, teda práv nie len podľa zákona č. 250/2007 Z.z. ale aj práv podľa piatej hlavy prvej časti Občianskeho zákonníka, prípadne ďalších predpisov

30. Samotné ustanovenie § 3 odsek 5 zákona o ochrane spotrebiteľa viaže vznik práva na finančné zadosťučinenie na úspešné uplatnenie porušenia práva spotrebiteľa a takýmto môže byť aj určenie neplatnosti zmluvy, prípadne neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Podmienky vzniku nároku na primerané finančné zadosťučinenie sú formulované v ustanovení § 3 odsek 5 a z tohto ustanovenia nie je možné vyvodiť záver, že finančné zadosťučinenie možno spotrebiteľovi priznať len v prípade, ak porušenie práva nie je možné napraviť inak, rovnako nevylučuje možnosť žiadať finančné zadosťučinenie popri iných nárokoch spotrebiteľa predpokladaných zákonom vychádzajúcich z porušenia jeho práv. Za daného stavu nie je možné považovať uplatnenie si nárok na primerané finančné zadosťučinenie žalobcom, po určení neprijateľnosti zmluvných podmienok súdom v zmluvách uzavretých so žalovaným, na základe ktorých si žalovaný dokonca súdnou cestou uplatnil proti žalobcovi nároky vyplývajúce z týchto neprijateľných zmluvných podmienok, za konanie šikanózne a v rozpore so zákonom či dobrými mravmi.

31. Súd nepopiera, že pri rozhodovaní o nároku na finančné zadosťučinenie je potrebné prihliadať na okolnosti prípadu, bol to však žalovaný, kto nepostupoval s odbornou starostlivosťou, predstrel žalobcovi na podpis formulárové zmluvy obsahujúce neprijateľné podmienky (v článkoch 2 a bodoch 2.5 dodatkov k zmluvám č. A0363358, č. A4090585, č. A5115846 a č. A5489209). Je zrejme, že žalovaný požadoval plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok a svoj nárok voči žalobcovi si uplatnil súdnou cestou. Takéto konanie bolo nepochybne spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu. S poukazom na vyššie uvedené súd konštatuje, že za daného stavu, s ohľadom na závažné porušenie práv žalobcu zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobca úspešne domohol na súde, je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné a jeho priznaná výška je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobcu, zodpovedá svojmu účelu (teda poskytnúť satisfakciu spotrebiteľovi a odradiť dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov) pričom vo vzťahu k žalobcovi - spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené, neprimerané obohacovanie sa, či duplicitné uplatňovanie nároku spotrebiteľa.

32. V danom prípade je potrebné opätovne zdôrazniť, že súd v konaní o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia skúma, či spotrebiteľ na súde úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, nie je však prípustné, aby opätovne prehodnocoval závery právoplatného rozhodnutia konštatujúceho takéto porušenie spotrebiteľského práva a jeho rozsah. Pokiaľ žalovaný namieta skutočnosti týkajúce sa samotného charakteru spotrebiteľských zmlúv, prípadne prijateľnosti zmluvných podmienok, najmä vo vzťahu k zmluvným pokutám a poplatkom, ktorých neprijateľnosť a nedôvodnosť bola konštatovaná v konaní Okresného súdu Svidník sp.zn. 2Cb/9/2013, na tieto skutočnosti bolo potrebné poukazovať práve v konaní o zaplatenie sumy 666,72 eur.

33. Pokiaľ ide o nárok na samotné primerané finančné zadosťučinenie a rozsah tohto nároku, ktorý nárok ako aj jeho rozsah bol žalovaným rozporovaný, je potrebné uviesť, že súd jeho dôvodnosť posudzoval najmä vo vzťahu k intenzite závažného konania žalovaného ako dodávateľa a časovému obdobiu trvania tohto konania a dospel k niekoľkým podstatným skutkovým zisteniam.

34. Výšku primeraného finančného zadosťučinenia v sume 517,23 eur, súd nepovažuje za neprimeranú. Za stavu, že cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od upustenia, recidívy porušovania spotrebiteľských práv, suma finančného zadosťučinenia žiadaná žalobcom je plne opodstatnená s ohľadom na skutočnosť, že v predmetnom prípade spotrebiteľovi nielen reálne hrozilo, že dodávateľ sa bude na základe zmluvy domáhať plnenia z neprijateľnej zmluvnej podmienky, ale k takému konaniu aj skutočne došlo.

35. Za primerané v prejednávanej veci je potrebné považovať finančné zadosťučinenie vo výške 517,23 eur tak ako to požadoval žalobca v podanej žalobe. Porušenie povinnosti zdržať sa používania neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve predstavuje závažné porušenie práv a povinností zameraných na ochranu spotrebiteľa, pri ktorom priznanie symbolického finančného zadosťučinenia v nepatrnej výške je neprimerané a nedostatočne odradzujúce žalovaného od porušovania zákonných ustanovení slúžiacich na ochranu spotrebiteľa. Ak žalovaný napriek zákonnému zákazu zdržať sa používania neprijateľnej zmluvnej podmienky sa v súdnom konaní domáhal zaplatenia

štyroch zmluvných pokút v celkovej výške 429,- eur ako aj ďalších nedôvodných poplatkov, je na mieste uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi finančné zadosťučinenie vo výške zodpovedajúcej týmto zmluvným pokutám a neprijateľným poplatkom, ktorých úhrady sa žalovaný domáhal (v súvislosti s uvedeným porovnaj obdobný názor vyslovený napr. v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/99/2019 z 30. 01. 2020, rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/103/2019 z 28.1.2020).

36. Cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od upustenia, recidívy porušovania spotrebiteľských práv. Žalobcovi priznané primerané finančné zadosťučinenie je adekvátnym vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, je akousi satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý závadne konal (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 15CoCsp/5/2020 z 17.3.2020 v obdobnej veci žalovaného).

37. Výška finančného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu, pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria a to intenzita časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia. Žalovaný si vo vzťahu k žalobcovi uplatňoval finančné plnenie na ktoré nemal nárok. Tento proces vyvolal u žalobcu stav právnej neistoty, ktorému musel v konaní o plnenie čeliť. Konanie žalovaného vo vzťahu k žalobcovi je o to závažnejšie, že predmetná zmluvná podmienka bola súdmi opakovane judikovaná ako neprijateľná. Aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia treba vychádzať z toho, že táto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu ho treba chápať aj ako odmenu preto, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomický a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania ktorého sa dopustil voči nemu už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 13Co/88/2019 z 22.10.2019, kde v obdobnej veci žalovaného, ktorý sa domáhal plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok, považoval súd za primeranú výšku priznaného finančného zadosťučinenia sumu 702,23 eura a to z ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobcu ako spotrebiteľa).

38. Ďalším nemenej významným kritériom opodstatnenosti nároku a určenia rozsahu primeraného finančného zadosťučinenia v danom prípade bolo samotné časové hľadisko, a to dĺžka trvania závadného stavu, na čo už súd poukázal vyššie, keďže samotné zmluvy boli uzavreté v priebehu rokov 2010 a 2011, konanie o plnenie z týchto zmlúv bolo začaté na Okresnom súde Svidník v roku 2013 a toto bolo právoplatne skončené vo vzťahu k nárokom z neprijateľných zmluvných podmienok a nedôvodne uplatňovaným nárokom až v roku 2018.

39. Výška priznaného finančného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu a nemožno ju objektívne preukázať. Uvedené neznamená svojvôľu pri rozhodovaní súdu o výške priznaného finančného zadosťučinenia, ale pri tomto súd zohľadňuje viaceré kritéria tak, ako je uvedené vyššie (intenzitu a časové obdobie trvania závadného konania dodávateľa, satisfakčnú a sankčnú funkciu zadosťučinenia a podobne).

40. Za stavu, kedy sa žalobca na základe neprijateľných zmluvných podmienok a nepreukázaných dôvodov domáhal od žalovaného zaplata plnenia, na ktoré nemal nárok, žalobcovi mohol spôsobiť ujmu minimálne v rozsahu 517,23 eur. Výška požadovaného nároku sa aj vzhľadom na všetky vyššie opísané skutočnosti javí súdu ako primeraná a dostatočne odradzujúco pôsobiaca na žalovaného ako dodávateľa.

41. Účelom poskytnutia zadosťučinenia je odčinenie útrap, keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované nezákonné nároky alebo je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodňovaný, diskriminovaný. Poskytnutie zadosťučinenia nie je priamo sankcia za samotnú existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, avšak určitý odstrašujúci a preventívny (sankčný) účinok je v zadosťučinení obsiahnutý.

42. Súd ďalej v súvislosti s námietkami žalovaného zdôrazňuje, že spotrebiteľ nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie nie v prípade vzniku ujmy, ale už vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa

vzniknúť mohla. Teda už samotné vyvolanie stavu žalovaným, na základe ktorého by žalobcovi ako spotrebiteľovi ujma mohla vzniknúť, je jedným z predpokladov na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. Spotrebiteľ je oprávnený uplatniť si nárok na primerané finančné zadosťučinenie samostatnou žalobou na súde, ako tomu žalobca učinil aj v prejednávanej veci.

43. K námietke žalovaného týkajúcej sa rozporu uplatňovaného nároku s dobrými mravmi súd uvádza, že nevzhladol žiadne takéto okolnosti na strane žalobcu. Vyššie opísané a zistené skutočnosti svedčia práve naopak o závadnom konaní na strane žalovaného.

44. Podľa § 251 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

45. V zmysle § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

46. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v zhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

47. Súd žalobe žalobcu vyhovel v plnom rozsahu, preto mu patrí proti neúspešnému žalovanému plná náhrada trov konania. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,

- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.